

Změna stran řízení

Abstrakt

Tato práce se zabývá instituty, jejichž cílem je změnit stranu řízení v občanském právu procesním. Ať již důsledkem právního jednání stran či právní události nezávislé na jejich vůli, během řízení může docházet k situacím, kdy jedna či druhá strana přicházejí o svou věcnou legitimaci, případně dokonce procesní subjektivitu. Zákon proto musí na tyto změny reagovat, aby byly zajištěny podmínky pro pokračování řízení a vydání meritorního rozsudku ve věci bez nutnosti současné řízení zastavovat a zahajovat nové. V zájmu zachování rychlosti a zabránění množení sporů však nesmí docházet k přílišnému zásahu do procesních práv stran, zejména pak žalovaného.

Ve své první části práce zkoumá vztah občanského práva procesního a hmotného a vysvětluje jednotlivé pojmy související s účastenstvím, které pak často užívá v pasážích následujících, jmenovitě formální pojetí účastenství, věcnou a procesní legitimaci stran.

Následující čtyři části se pak věnují jednotlivým institutům, které pod pojem „změna stran řízení“ spadají, konkrétně tedy přistoupení účastníka, záměny účastníka a procesnímu nástupnictví při univerzální i singulární sukcesi. U každého institutu popisuje jeho současnou úpravu s jejími klady i zápory a srovnává ji s úpravou historickou, od roku 1895, přes 20. století a kodexy vzniklé za doby vlády komunistického režimu až po současnost. Součástí je i pohled na úpravu obsaženou ve věcném záměru nového civilního řádu soudního, o jehož přijetí se aktuálně vede odborná diskuze. Konečně pak nabízí názory autora na nejvhodnější úpravu a kroky, které by měly být učiněny v zájmu zamezení zneužívání těchto institutů a dostatečné ochrany procesních práv všech zúčastněných stran.

Nakonec práce srovnává českou právní úpravu těchto institutů s úpravou francouzskou a zkoumá, zda by některé instituty, které český právní řád nezná, nemohly a neměly být do něj převedeny. Konkrétně se jedná o nucenou intervenci, jejíž úpravu *Code de procédure civile* obsahuje.

Klíčová slova: přistoupení, záměna, procesní nástupnictví